

Gedachtenisdienst 26 november 2017

Overweging nav. Verhaal Papillia, Bijbellezing Jesaja 65: 17-19, 1 Korintiërs 13

Papillia, de rups kijkt de andere dieren van de boom aan. Ze zegt: "Ik ben zo moe, zo moe..... De anderen dieren schrikken. Ze wonen al zo lang met elkaar in dezelfde boom. Papillia hangt vreemd aan de lange draad die ze zelf heeft gemaakt.

"Zóóó moe... zóóó moe... zucht ze.

Dan rolt ze zich op en draait zich in haar eigen draad.

"Tot ziens", zegt ze nog zachtjes.

Wèg... ze verdwijnt in een grauwgrijze huls.

En de wind laat haar draad knappen.

Ze rolt in de huls op de grond.

De andere dieren van de boom rennen er naar toe.

Krekkel vraagt: "Zien we Papillia nu nóóit weer terug?"

"Nee", zegt kever, "kijk... ze beweegt niet meer.

Kom, laten we haar op een rustig plekje leggen!"

Ze leggen Papillia op een beschut plekje bij de boom.

Stil leggen ze er een blad overheen.

"We zullen je missen," zegt kever.

"Ja", zuchten de anderen, wij ook, je was altijd zo lief, voor iedereen.

Maar krekkel denkt: "ik heb toch écht gehoord dat Papillia zei

"tot ziens"..." en stiekem zet hij bloemetjes neer.

Iedereen gaat weer zijn gang.

Maar zonder Papillia is het lang zo leuk niet in de boom!

Ze mopperen meer op elkaar, net alsof ze liefde van Papillia missen.

Ondertussen wordt het kouder.

De dieren zoeken hun schuilplaats voor de winter.

Er valt sneeuw en het wordt stil in het bos.

Maar..... na heel lang wachten komt de warme lentezon.

Het bos begint weer te leven.

De plek waar Papillia in haar huls ligt wordt warm door de zon.
En dan gebeurt een wonder,..... maar niemand die het ziet.
De huls van Papilia breekt open.
Twee vleugels komen er uit, die klapwieken aarzelend.
En dan vliegt ineens een vlinder door de lucht.
Ze ziet dat de wereld meer is dan die ene boom waar ze altijd woonde.
Ze voelt zich vrij en gelukkig.
Ver beneden ziet ze haar vrienden uit de boom.
Ze vliegt naar ze toe want ze wil vertellen: Hoe groot de wereld is.
En dat ze zich geen zorgen om haar hoeven maken.
Weten ze beneden wel, dat de zon er altijd is!
Ook achter de dikste wolken?
Ze vliegt naar de boom en roept haar vrienden.
Die kijken wel omhoog en die zieneen vlinder.
Maar ze herkennen haar niet en begrijpen haar niet.
Ze spreken niet meer dezelfde taal en kunnen zo hoog niet vliegen.
"Oh, als ze eens wisten..." dacht Papillia.
En dan laat ze zich drijven op de wind.
Vanaf een grashalm ziet krekkel de vlinder.
Hij denkt.....he.....ik word een beetje warm en voel weer liefde.....
en hij tjlpt vrolijk naar de vlinder.

NT-lezing: 1 Korintiërs 13 (bewerking Jan van Opbergen)

Al zou ik een talenwonder zijn,
maar ik miste de taal van de liefde
dan zou ik klinken als lege muziek.
Al had ik een helder zicht op de toekomst,
al wist ik een oplossing
voor alle problemen,
al had ik een geloof
dat bergen zou verzetten,
maar er zou geen liefde zijn in mij,
dan diende het allemaal tot niets.
Al gaf ik heel mijn bezit
aan hen die niets hebben,
al liet ik mij uit protest tegen onrecht martelen,
maar ik zou de liefde missen,
dan bleef het zonder zin.

Want liefde weet van incasseren en verdragen.
Is niet jaloers,
en kent geen drang naar prestige.
Liefde is tactvol, nooit hooghartig.
wordt niet verbitterd bij tegenslagen.
Liefde kent geen leedvermaak.
de geniet van alles wat echt en goed is,
en zij blijft geloven in toekomst met allen,
in gerechtigheid en vrede.
Liefde bezwijkt niet,
Dat doen profetenwoorden wel,
talen verstommen, en alle kennis is eindig.

Ach, al wat wij weten, is immers stukwerk,
En onze visioenen niet meer dan flarden licht.
Maar als het oneindige aanbreekt,
houdt al het eindige op.

Nu zien wij in een wazige spiegel spiegelbeelden
Raadselachtig, maar eenmaal staan wij oog in oog.
Nu nog weet ik niet de helft
van wat er te weten en te kennen valt;
ooit, eenmaal zal ik alles weten,
zoals de Eeuwige alles weet van mij
Geloof en hoop en liefde- ze zullen blijven, alle drie,
Maar de grootste is en blijft de liefde!

Overweging en aansluitend orgelspel

Lieve mensen, in het bijzonder de gasten in ons midden

Allen mogen we ons verbonden weten met elkaar.
Door het verdriet dat we vanmorgen samen delen.
Het verdriet om het verlies van een dierbare
en dan maakt het niet uit hoe oud diegene was.
Verdriet is verdriet.
Maar we mogen ons vanmorgen ook in liefde
als gemeente van Christus verbonden weten.
Hier in de Nicolaaskerk in Wijhe.
Een plek waar men al eeuwen lang liefde, vreugde,
maar ook verdriet deelt met elkaar.
Daarom vertellen we hier ook verhalen.
Verhalen van hoop, zingingsverhalen, Bijbelverhalen.
Voor elk wat wils zou ik bijna willen zeggen.
Het verhaal van Papillia de rups
en de Bijbelverhalen van vanmorgen zijn niet zomaar gekozen.
Ze hebben raakvlakken met elkaar.
Ze gaan over liefde, geloof, over taal/woorden,
over het niet goed weten,
maar ook over hoop en toekomst.

Wereldliteratuur zijn bijna de woorden
uit 1 Korintiërs 13 zou ik willen zeggen.
Het is 20 jaar geleden dat Tony Blair
bij de herdenkingsdienst van prinses Diana deze woorden las.
Ook in de huwelijksdienst van Prins Johan Friso
en Mabel Wisse Smit werd 1 Korintiërs 13 gelezen.

Het gaat hier over de allesomvattende liefde.
Ergens heb ik eens gelezen
dat zoals een bloem zon nodig heeft,
om een bloem te worden.
een mens liefde nodig om mens te worden.
Ik denk dat het klopt.
Liefde is een basisvoorwaarde

om uit te groeien tot een evenwichtig mens.
Om te kunnen bloeien in de tuin die wereld heet.
En hier wordt met liefde iets meer bedoeld
dan het uitgeholde en vluchtige begrip
dat ons tegenwoordig via sociale media
wordt voorgeschoteld over liefde.
Het gaat hier om acceptatie en diep respect.
Iets wat we nooit helemaal kunnen vatten,
niet in taal, woorden, niet in beelden.
Want er wordt in dit gedeelte niet voor niets
ook gesproken over de beperktheid van onze kennis.
Nu zien wij in een wazige spiegel spiegelbeelden.

Heel lang heb ik dat zo'n vreemde zin gevonden.
Dan dacht ik: Hoezo, een spiegel is toch een spiegel.
Kijk naar de spiegel van het symbolisch bloemstuk.
Als je in een spiegel kijkt dan kun je toch alles zien!
Maar ik was me er niet van bewust, dat in de tijd,
toen Paulus dit schreef,
zo'n 55 jaar na Christus,
men geen spiegels had, zoals wij nu hebben.
Toen gebruikten ze koper, brons of ijzer voor spiegels.
Niet helder dus en vervormde nog al eens,
zoals ook lachspiegels dat kunnen doen.
Zodat je eigenlijk nooit weet hoe het precies is.

En dat brengt me ook bij al onze pastorale gesprekken,
die worden gevoerd rondom ziekte, overlijden.
Zeker als het gaat over wat er hierna zal zijn.
We hebben daarover allemaal verschillende beelden.
Een verschillend taalveld, andere woorden.
We spreken er zo divers over.
Van niets tot bijvoorbeeld een nieuw Jeruzalem,
een nieuwe hemel en aarde, zoals de profeet Jesaja zegt.
Of dat je een andere hoedanigheid krijgt
zoals in het verhaal van Papillia.
En daar zit nog een heel scala van woorden en beelden tussen.
Waar we het vaak niet over eens worden,
maar het mag er zijn.
Omdat het ook ons kennen en weten te boven gaat.

Eigenlijk lijken wij wat dat betreft
ook wel een beetje op die gemeente in Korinthe.
In de wereldstad Korinthe had je
een grote verscheidenheid aan mensen.,
Vanwege de diverse culturen en religies.
Ook in het pas ontstane christendom,
dat nog deel uitmaakte van het jodendom
waren vele verschillen.
Dacht de een het beter te weten
door bijvoorbeeld kennis, inzicht, ervaring, dan de ander.

En voor je het weet is acceptatie en respect verdwenen.
Is er onbegrip, jaloezie, zijn er conflicten.
Waar niemand iets aan heeft of mee geholpen is!

Juist daarom spreekt Paulus zo groots over de liefde.
Want als liefde de basis van ons dagelijkse handelen zou zijn
dan kan die andere mens,
tegenover jou ook tot zijn recht komen.
In vreugde en verdriet.
Dan is er wederzijds respect, betrokkenheid
en ruimte om te groeien in menszijn.

Die liefde mogen we elkaar geven.
Want we kunnen niet heen om het verdriet
in ons eigen leven of dat van anderen.
Maar vanmorgen mogen we het delen,
uitspreken naar elkaar en God.
Want jij leeft vaak nog met je verdriet,
terwijl de mensen en de wereld allang weer doorrazen.
Het is de kwetsbaarheid van ons bestaan,
dat ondanks al onze kennis en wetenschappelijk onderzoek,
waardoor mensen bijvoorbeeld langer leven,
toch ook het leven beperkingen kent.
Door ziekte, ouderdom, oorlog, honger we sterfelijk zijn.
Maar in al die kwetsbaarheid ziet God ons met liefde aan.
Beschermend als een mantel om ons heen geslagen,
zoals in het bloemstuk aangegeven.
Spreekt ons aan op onze eigen kracht die we in ons hebben.
Verdriet kun je niet ontlopen,
maar in je diepste verdriet ligt ook je kracht,
omdat je weet dat je verder moet.
En wellicht de hoop en troost,
dat je mag vertrouwen dat onze overledenen
terug zijn bij de bron van het leven.
Wij zien in een wazige spiegel,
maar vanuit ons geloof
in Gods liefde,
zeggen we vanuit in de kerk:
Onze overledenen zijn geborgen in Gods hand.
Mag dat onze hoop zijn voor de toekomst.
Vandaag, morgen en alle dagen die komen.
Amen